13.12.1

101a (משנה א) $\rightarrow 102a$ (דתהוי חליצה מעלייתא)

(ז) וְאָם לֹא יַחָפֿץ הָאִישׁ לָקַחַת אֶת יְבִּמְתּוֹ וְעֶלְתָה יְבִמְתּוֹ הַשַּׁעְרָה אֶל הַזְּקֵנִים וְאָמְרָה מֵאֵן יְבָמִי לְהָקִים לְאָחִיו שֵׁם **בִּישְׂרָאֵל** לֹא אָבָה יַבְּמִי: (ח) וְנְגְשָׁה יְבִמְתּוֹ אֵלִיו לְעֵילְ הַנְּלָבְה יְבְּמָר: (אָל וְנְרְקָה בְּפָנִיוֹ וְעָמֶד וְאָמִר לֹא חָפַצְתִּי לְקַחְתָּה: (ט) וְנְגְשָׁה יְבִמְתּוֹ אֵלִיו לְעֵילְ: הַזְּקְנִים וְחָלְצָה נְעָלוֹ מֵעַל רַגְּלוֹ מְעַל רַגְּלוֹ מְעַל רַבְּים פּרְק הּאָשׁ רָבְּים בִּית חָלוּץ הַנְּבְּים יִחְלוּץ הַנְּעָל: זְבְּרִים פּרְק הּאִינִים פּרְק ד פּסוּק ז בַּלְךְּ נְבָּה רַעְיָתִי וּמִּוּם אֵּיִן בְּּךְ: שִיר השִירִים פּרְק ד פּסוּק ז שוֹם תָּשִׁים עָלֵיךּ מֵלֶךְ אֲשֶׁר יִבְחַר ה' אֱלֹהֶיךְ בּוֹ מִקָּרֶב אֲחֶיךְ תָּלִיךְ מֵלֶךְ לֹא תוּכַל לְתָת עָלֵיךְ אֵישׁ וְכָּרְי אֲשֶׁר לֹא אָחִיךְ הוּא: זברים יזיטוּ

- I משנה א': context and material for proper חליצה
  - a makeup of בית-דין any 3 who can operate like a בית-דין (who know how to speak to the יבם and how to declare his refusal properly)
    - i source: זקנים =2 (+1 to avoid even-numbered בי"ד)
      - 1 בסוק ח' in 'פסוק ח' to allow "commoners" as judges
    - ii זקנים) 5 ר' יהודה =4+1 to avoid even-numbered בי"ד
      - 1 commoners inferred from 2nd use of ישראל (1st use all agree חליצה must be בבי"ד של ישראל
    - iii ruling: follows מ"ח, since יי יהודה evidently changed his mind and ruled that only 3 are needed
      - 1 בי"ד :רבא must set up a special spot for הליצה as per v. 1 (ועלתה יבמתו השערה)
      - 2 stories of אמוראים who insisted on a בי"ד of 5 nonetheless, in order to publicize the חליצה
      - 3 גר may not participate in בי"ד for חליצה even if his mother is בישראל" , ישראלית
        - (a) גר a, a גר may judge his fellow, as per the exclusionary phrase in v. 3 only for appointments over ישראל must he be מקרב אחיך
  - b proper shoe:
    - a מגעל (shoe with top layer and laces) כשר
      - 1 ורבה) if אליהו came and told us that we may do אליהו with a מנעל, we'd heed him
      - 2 ה' יוסף) if אליהו came and told us that we may **not** do חליצה במנעל, we wouldn't heed him
        - (a) Split the difference: using a הבהעל לכתחילה only if he told us; in the meantime, בדיעבד
      - 3 Dispute: whether בדיעבד precaution says it is, ר"מ לכתחילה says only בדיעבד precaution against using a torn shoe or a half shoe (which come off so easily that it isn't an act of חליצה)
        - (a) Rejected explanation: concern that the מנעל is "2 steps off" of the shoe (upper layer, laces)
        - (b) Reason for rejection: then it wouldn't have been valid בדיעבד either
      - 4 Observation: ר' חייא saw י validating a sandal with strings but shoes that have loose ties are tied tighter to make it a full act of חליצה like from sandals worn by Arabs
    - ii אנפיליא (like house slipper) פסול
    - iii sandal must have a heel, otherwise פסול
  - c amputee: if below the knee, פטול; otherwise, נשר
    - d variations which are valid:
      - i someone else's sandal
      - ii a wooden sandal
      - iii left sandal on the right foot
- II משנה בו: size of shoe
  - a may be oversized or undersized, but only
    - i if it is big but he can still walk in it כשר
    - ii if it is small but still covers a majority of the foot כשר